

СИМОН ПЕТЛЮРА

1879 – 1926

Голова Директорії УНР

Головний Отаман армії

Захисник незалежності України

*«Я люблю Україну — ось моє кредо.
Цьому кредо я залишуся вірним до кінця»*

Шлях до боротьби: початок

1879 Народився у Полтаві, в козацько-священницькій родині

1895–1901 Навчався в Полтавській духовній семінарії, виключений за революційні погляди

1900 Вступив до Революційної Української Партії

1902–1905 Переїзди, арешт, еміграція — формування як борця за Україну

1905+ Журналіст і редактор: «Слово», «Рада», «Украинская жизнь» — пропагандист українських ідей

1914–1917 Офіцер у Першій світовій, переконується в потребі власної держави

Розбудова Української Армії

Генеральний секретар

З 1917 р. — відповідальний за військові справи УНР. Першим розпочав формування регулярної армії на патріотичних засадах.

Головний Отаман

З 1919 р. — верховний головнокомандувач. Об'єднав розрізнені загони в єдину боєздатну армію УНР.

Залізна дисципліна

Видавав накази проти мародерства та погромів. Розстріли за злочини проти мирного населення — за особистим наказом Петлюри.

*Петлюра в Кам'янці-Подільському, 1919 р.
(Wikimedia Commons / Public Domain)*

Захист від більшовицької навали

1918–1919

Перша радянсько-українська війна. Більшовики окуповують Харків, Київ. Петлюра організовує опір.

1919

«Зимовий похід» — легендарна рейдова операція армії УНР в тилу ворога попри оточення.

1920

Союз з Польщею, спільний наступ на Київ у травні 1920 р. — вершина протистояння з Москвою.

Спадщина

Попри військову поразку — не капітуляція. Петлюра продовжував боротьбу в еміграції до останнього.

Варшавська угода: союз з Польщею

Пілсудський і Петлюра в Києві, 1920 р.
(Wikimedia Commons / Public Domain)

Квітень 1920 р.

Підписано Варшавський договір між УНР та Польщею. Петлюра погодився на поступку Галичини заради союзу проти спільного ворога.

Спільний наступ

Польсько-українські сили звільнили Київ у травні 1920 р. Вперше за роки боротьби — реальний шанс на відновлення держави.

Суперечлива ціна

Угода критикувалася галичанами. Але Петлюра розумів: без союзника незалежність неможлива. Вибір між поганим і гіршим.

Ризький мир 1921 р.

Польща підписала сепаратний мир з більшовиками, залишивши УНР сам на сам з ворогом. Зрада союзника — трагедія дипломатії.

Вбивство у Парижі: 25 травня 1926 р.

1921–1926

Петлюра в еміграції — Варшава, Будапешт, Женева, Париж. Продовжує антибільшовицьку діяльність, редагує пресу, збирає українців.

25.05.1926

На вулиці Расін у Парижі агент Самуїл Шварцбард вистрілив п'ять разів. Петлюра загинув на місці.

Судовий процес

Шварцбард заявив про «помсту за єврейські погроми». Суд виправдав убивцю — попри відсутність доказів вини Петлюри в погромах.

Рука Москви?

Документи вказують: Шварцбард мав зв'язки з радянськими спецслужбами. Процес супроводжувався кремлівською кампанією дискредитації.

Радянська брехня: образ «ворога народу»

Радянські МІФи

- ✘ «Петлюрівщина» — синонім бандитизму і погромів
- ✘ Ворог робітників і слуга іноземного капіталу
- ✘ Антисеміт і організатор масових вбивств
- ✘ Зрадник, який продав Україну полякам
- ✘ Шарлатан без реальних здобутків

Історична ПРАВДА

- ✓ Директорія видавала накази забороняти погроми — порушників розстрілювали
- ✓ Петлюра — виразник волі мільйонів українців до власної держави
- ✓ Дружні відносини з єврейськими громадами; власне євреї свідчили на захист
- ✓ Союз з Польщею — вимушений крок в умовах тотальної ізоляції
- ✓ Заклав фундамент армії, дипломатії та державності УНР

Спецоперація: знищення пам'яті

Організація вбивства

Шварцбард — агент ГПУ. Радянські спецслужби підготували вбивство і медіакампанію одночасно. Ліквідація лідера і компрометація — одна операція.

Міжнародна кампанія дискредитації

Кремль мобілізував комінтернівські структури, Максима Горького та міжнародний «прогресивний» рух для тиску на французький суд.

Десятиліття брехні в підручниках

В УРСР слово «петлюрівець» стало лайкою. Покоління виростили з переконанням, що Петлюра — злочинець, а не борець за незалежність.

Продовження після 1991 р.

Російська пропаганда досі використовує радянські кліше, намагаючись розколоти українське суспільство і дискредитувати національних героїв.

Чому ми маємо пишатися Петлюрою?

🇺🇦 🇺🇦 Провідник нації

Очолив боротьбу за незалежність в умовах тотальної ізоляції, коли весь світ визнавав більшовицьку Росію.

🇺🇦🇺🇦 Творець армії

Сформував боєздатну армію УНР з нуля. Її досвід і традиції живуть в сучасних ЗСУ.

🇺🇦 Державний будівничий

Заклав основи дипломатії, фінансів, права УНР. Перші кроки реальної держави — його рук справа.

🇺🇦 🇺🇦 Інтелектуал і журналіст

Десятки років пропагував українську ідею пером, формувал національну свідомість.

🇺🇦 🇺🇦 Не зламаний

До останнього подиху боровся в еміграції. Вбили — але не перемогли. Його справа живе.

🇺🇦 🇺🇦 Актуальний сьогодні

Росія вбила його і бреше про нього. Пам'ятати Петлюру — значить протистояти тій же брехні сьогодні.

Пам'ять — це опір

Симон Петлюра — не просто постать з підручника. Це символ того, що Україна завжди боролася за право бути собою.

Він ліг у основу традиції, якою живуть сьогоднішні Збройні Сили України — і тисячі людей, що захищають незалежність у ці дні.

«Ми не просимо волі — ми її беремо»

Симон Петлюра, 1879–1926